

CUPRINS

CUVÂNT INTRODUCTIV	5
--------------------------	---

CAPITOLUL I

NOȚIUNI INTRODUCTIVE ÎN TEORIA GENERALĂ A DREPTULUI	7
1. Despre știință	7
2. Știința dreptului în sistemul științelor sociale	8
3. Sistemul științei dreptului (științelor juridice)	10
4. Teoria generală a dreptului. Locul și rolul său în sistemul științei dreptului	11
5. Predarea Teoriei dreptului în România	13
6. Definiția Teoriei generale a dreptului	13
7. Obiectul specific al Teoriei generale a dreptului	13
8. Științele juridice istorice	15
9. Științele juridice de ramură	16
10. Științele ajutătoare (participative)	17
11. Concluzii	19

CAPITOLUL II

METODOLOGIA JURIDICĂ	20
1. Noțiunea metodologiei juridice	20
2. Metoda logică de cercetare juridică	20
3. Metoda comparativă de cercetare juridică	21
4. Metoda istorică de cercetare juridică	27
5. Metoda sociologică de cercetare juridică	28
6. Metoda cantitativă de cercetare juridică	31
7. Concluzii	32

CAPITOLUL III

CONCEPTUL DREPTULUI	33
A. Accepțiunile noțiunii de „drept”	33
B. Dimensiunea morală a dreptului	35
C. Originea și apariția dreptului. Dimensiunea istorică a dreptului	35
Primele legiuri (Începuturile activității normativ-juridice)	37
D. Dimensiunea socială a dreptului	41
E. Esența dreptului	43
F. Conținutul dreptului	44
G. Forma dreptului	45
H. Definiția dreptului	45

CAPITOLUL IV

FACTORII DE CONFIGURARE ȘI EVOLUȚIE A DREPTULUI.

TIPOLOGIA DREPTULUI	47
1. Factorii de configurare a dreptului	47
a) Cadrul natural.....	47
b) Cadrul economic, social și politic național	52
c) Cadrul economic, social și politic regional și internațional	57
d) Factorul uman	57
e) Teorii juridice cu privire la factorii de configurare și evoluție a dreptului	59
2. Tipologia dreptului	61
A. Marele sistem de drept romano-germanic.....	62
a) Sistemul juridic francez.....	62
b) Sistemul juridic german	63
c) Sistemul de drept scandinav	65
B. Marele sistem de common-law (dreptul anglo-saxon)	65
C. Sisteme juridice religioase și tradiționale.....	68
D. Sistemul de drept al comunităților europene (dreptul comunitar).....	70
E. Dreptul din Rusia, Japonia și China	71

CAPITOLUL V

DREPTUL ȘI STATUL	80
1. Noțiunea statului.....	80
2. Apariția statului	80
3. Statul la începutul mileniului III	85
4. Puterea de stat	89
5. Funcțiile statului	91
6. Forma statului	92
7. Structura de stat	94
8. Regimul politic, ...	94
9. Corelația ideologie, doctrină politică, stat, drept	96

CAPITOLUL VI

PRINCIPIILE DREPTULUI	100
I. Introducere în studiul principiilor dreptului	100
1. Noțiune.....	100
2. Delimitări	101
3. Clasificarea principiilor dreptului	102
4. Caracteristicile principiilor fundamentale ale dreptului.....	102
II. Prezentarea principiilor fundamentale ale dreptului	103
1. Principiul asigurării bazelor legale de funcționare a statului (principiul legalității)	103
2. Principiul libertății și egalității	103
3. Principiul responsabilității	105

---

4. Principiul dreptății, al echității și justiției	106
III. Principiile ramurilor dreptului	107
1. Principiile dreptului internațional	107
2. Principiile dreptului civil român	108
3. Principiile fundamentale ale procesului civil	108
4. Principiile dreptului penal român	109
5. Principiile dreptului procesual penal român	109
6. Principiile dreptului comunitar	110
CAPITOLUL VII	
FUNȚIILE DREPTULUI	113
1. Noțiunea funcțiilor dreptului	113
2. Prezentarea analitică a funcțiilor dreptului	113
3. Considerații privind funcțiile unor ramuri ale dreptului	117
CAPITOLUL VIII	
DREPTUL ÎN SISTEMUL NORMATIV SOCIAL	118
1. Considerații generale despre realitatea socială și conduita umană în contextul acesteia	118
1.1. Privire generală asupra realității sociale	119
2. Sistemul normelor sociale	123
3. Dreptul și religia	134
CAPITOLUL IX	
NORMA JURIDICĂ	143
1. Definiția normei juridice	143
2. Scopul normei juridice	143
3. Trăsăturile caracteristice ale normei juridice	143
4. Structura normei juridice	148
5. Clasificarea normelor juridice	152
6. Acțiunea normei juridice	155
7. Precizări în legătură cu normele juridice din unele ramuri de drept	166
CAPITOLUL X	
IZVOARELE DREPTULUI	168
1. Considerații generale despre izvoarele dreptului	168
2. Prezentarea izvoarelor formale ale dreptului	170
3. Izvoarele Dreptului românesc după Revoluția din Decembrie 1989	182
4. Izvoarele principalelor ramuri de drept	183
CAPITOLUL XI	
TEHNICA ELABORĂRII ACTELOR NORMATIVE	186
1. Considerații introductive	186
2. Noțiunea tehnicii juridice	186

3. Tehnica legislativă.....	188
4. Etapele elaborării actelor normative.....	195
5. Părțile constitutive ale actului normativ	197
6. Structura actului normativ.....	200
7. Tehnica sistematizării actelor normative	201
8. Probleme actuale ale tehnicii legislative în Europa	204
9. Despre vocabularul juridic și limbajul juridic.....	206
CAPITOLUL XII	
REALIZAREA DREPTULUI	210
1. Considerații introductive.....	210
2. Formele realizării dreptului.....	211
CAPITOLUL XIII	
INTERPRETAREA NORMELOR JURIDICE	225
1. Noțiuni introductive.....	225
2. Definiția interpretării normelor juridice.....	226
3. Felurile (formele) interpretării normelor juridice	227
4. Metodele interpretării normelor juridice	228
5. Rezultatele interpretării normelor juridice.....	234
6. Interpretarea normelor juridice specifice unor ramuri de drept.....	235
CAPITOLUL XIV	
RAPORTUL JURIDIC	239
1. Definiția raportului juridic	239
2. Premisele raportului juridic.....	239
3. Trăsăturile caracteristice ale raportului juridic	240
4. Subiectele raportului juridic	241
5. Conținutul raportului juridic	245
6. Obiectul raportului juridic.....	247
7. Faptul juridic	247
8. Particularități ale raporturilor juridice de ramură	248
CAPITOLUL XV	
RĂSPUNDEREA JURIDICĂ	253
1. Considerații generale	253
2. Definiție.....	253
3. Condițiile răspunderii juridice.....	254
4. Principiile generale ale răspunderii juridice.....	255
5. Funcțiile răspunderii juridice	256
6. Forme specifice ale răspunderii juridice	256

CAPITOLUL XVI

SISTEMUL DREPTULUI	265
1. Noțiunea sistemului dreptului	266
2. Cum este construit sistemul dreptului	266
3. De ce este necesar studiul sistemului dreptului?	268
4. Securitatea juridică și complexitatea dreptului	269

CAPITOLUL XVII

INTRODUCERE ÎN DREPTUL UNIUNII EUROPENE (U.E.)	283
1. Preliminarii	283
2. Funcțiile fundamentale ale U.E.	283
3. Obiectivele fundamentale ale U.E.	283
4. Principiile fundamentale ale U.E. în domeniul exercitării competențelor	284
5. Competențele Uniunii Europene	284
6. Instituțiile Uniunii Europene	285
7. Izvoarele dreptului Uniunii Europene	287
8. Domeniile cooperării judiciare	288

CAPITOLUL XVIII

DREPTUL ȘI STATUL ÎN AMERICA	292
1. Scurt istoric	292
2. Constituția Statelor Unite ale Americii	293
3. Puterea legislativă	294
4. Puterea executivă	296
5. Puterea judecătorească	298
6. Guvernarea statală	299
7. Religia în Statele Unite ale Americii	301
I. Plantarea creștinismului american	302
A. Biserica Anglicană în America	302
B. Plantarea congregaționalismului în Noua Anglie	303
C. Plantarea bisericilor baptiste americane	304
D. Plantarea romano-catolicismului în Maryland	305
E. Pennsylvania și quakerii	306
F. Prezbiterianismul în America	306
G. Metodismul în colonii	307
II. Educația în colonii	307
III. Marea trezire	308
IV. Bisericele și revoluția americană	309

CAPITOLUL XIX

PERSONALITĂȚI CELEBRE ALE DREPTULUI	312
--	-----

CAPITOLUL XX

TESTE	321
Răspunsuri	340

ANEXA NR. 1

Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene 343

Glosar selectiv de termeni și expresii 355

SINTEZE

ACCEȚIUNILE TERMENULUI „DREPT” 370

BIBLIOGRAFIE 384